

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה והא מדמי
כי שמע מיה שמעיה
למ"ק:

מי שהוציא אוהו פרק רביעי עירובין

מב.

עין משפט נר מצוה

רבי נחמיה אומר במקומן. אם חזרו למקומן יאכלו אבל שלא במקומן כל זמן שהן חוץ לתחום לא יאכלו: מאי במקומן. דשרי רבי נחמיה היכי חזרו: אי נימא. אפילו במזיד דחשיב להו אנוסין והוי כהוליאווהו נכרים והחזירוהו: והסניא. אחריתי זהדיא רבי אליעזר ורבי

מב"ל דתנא קמא במזיד נמי שרי. נראה להלכתא כגמרא קמא ואף על גב דקיימא לן משנת רבי אליעזר קב ונקי הכא לא קיימא לן כוותיה אלא כרבנן כיון דסבר רב פפא כרבנן ואף בשוגג שלא במקומן נראה להלכתא כמ"ק דשרי מדקאמרין במזיד במקומן כולי עלמא לא פליגי דאסור

רבי נחמיה אומר במקומן יאכלו אבל שלא במקומן לא יאכלו מאי במקומן אילימא במקומן במזיד והא קתני בהדיא רבי נחמיה ורבי אליעזר בן יעקב אומרים לעולם אסורין עד שיחזרו למקומן שוגגין בשוגג אין במזיד לא אלא לאו במקומן בשוגג וחסורי מחסרה והכי קתני פירות שיצאו חוץ לתחום בשוגג יאכלו במזיד לא יאכלו במה דברים אמורים שלא במקומן אבל במקומן אפילו במזיד יאכלו ואתא ר' נחמיה למימר אפי' במקומן נמי בשוגג אין במזיד לא לא במזיד במקומן דכולי עלמא לא פליגי דאסור והכא בשוגג שלא במקומן פליגי תנא קמא סבר בשוגג שרי שלא במקומן ורבי נחמיה סבר אפילו שוגג במקומן אין שלא במקומן לא והא מדקתני סיפא ר' רבי נחמיה ורבי אליעזר בן יעקב אומרים לעולם אסורין עד שיחזרו למקומן שוגגין שרי במקומן לא מכלל דת"ק סבר במזיד נמי שרי שמע מינה: אמר רב נחמן אמר שמואל היה מזהלך ואינו יודע תחום שבת * מזהלך אלפים פסיעות בינוניות וזו היא תחום שבת ואמר רב נחמן אמר שמואל * שבת בבקעה והקיפיה נכרים מחיצה בשבת מזהלך אלפים אמה ומטלטל בכולה על ידי זריקה ורב הונא אמר מזהלך אלפים אמה ומטלטל ד' אמות וניטלטל בכולה על ידי זריקה שמא ימשך אחר חפצו באלפים מיהת ליטלטל כי אורחיה משום דהוי כמחיצה שנפרצה במלואה למקום האסור לה חייא בר רב אמר מזהלך אלפים אמה ומטלטל באלפים אמה כמאן דלא כרב נחמן ולא כרב הונא אימא ממטלטל בארבע א' הכי היינו דרב הונא אימא וכן אמר רבי חייא בר רב א"ל רב נחמן לרב הונא לא תיפלוג עליה דשמואל דתניא כוותיה דתניא היה

כי פליגי בשוגג שלא במקומן ואם כן דרב פפא דשרי במזיד במקומן כ"ש דשרי בשוגג שלא במקומן ועוד דקיימא לן דלא קנסין שוגג אטו מזיד לא גדאורייתא ולא דרבנן מיהו על כרחך הא דאסר רבא"י שוגג שלא במקומן לאו משום דקנים שוגג אטו מזיד דהא במקומן לא קנים שוגג אטו מזיד אלא משום כיון דאין להן אלא ארבע אמות גרידן דילמא אתי להוילין חוץ לארבע אמותיהן וכן איתא בירושלמי דקאמר ר' נחמיה דאמר עד שיחזרו למקומן שוגגין איתא כר"מ דאמר המבשל בשבת בשוגג יאכל ואף ע"ג דהבא בשביל ישראל זה מותר לישראל אחר ואמרין לקמן (דף מו:). דחפצי נכרים קונין שביטה ולא גרידן שמא יזילא חוץ לעיר יש לחלק בין עיר לארבע אמות ועוד דכשנעשה ע"י נכרי לא התמירו ועוד הא דחפצי נכרי קונין שביטה היינו דגורו צעלים דנכרים אטו צעלים דישראל ומשום הכי לא גרידן שמא יזילא דלא גרידן גזירה לגזירה: וצ"ב שהחיצה מחיצות. בירושלמי מוקי לה כרבי יהושע וניהו צקונט' פי' דאיתא נמי כר"ג דאמר נתנוהו דדיר או צסקר מהלך את כולה ואע"ג דלא שבת באייר מחיצות מצעוד יוס דלא הקילו חכמים אלא התם דאין לו אלא ארבע אמות אבל הכא די' לו אלפים לא הקילו: וצ"ב בבבליה ע"י זריקה. נראה לר"י דאף מן אלפים מטלטל ע"י זריקה אבל כי אורחיה אינו מטלטל אלא ארבע אמות דלענין טלטול כי אורחיה נפרצה למקום האסור לה:

והאסור לה: וניטלטל בבבליה ע"י זריקה. אע"ג דרב הונא אית ליה בנפיק פ"ק (דף מ:). דשבת גורמת והכא נאסר בתחילת שבת לא דמי

להכא דרב הונא מודה במחיצה גמורה העשויה בשבת דשמה מחיצה: לא

לכא דרב הונא מודה במחיצה גמורה העשויה בשבת דשמה מחיצה: לא

היה

ממקומו אלפים אמה לכל רוח: והקיפיה נכרים מחיצות בשבת. ולדירה כגון שהקיפיה לדור בתוכה דלא לאו הכי ציותר מצית סאתים לא משתמריא לטלטולי בה אלא ד' אמות: מהלך בה אלפים. דלא מהני ליה הך מחיצות להיותה לו כד' אמות דכי אמרין [ע"ב] כל הבית כולו כד' אמות היכא דשבת באייר מחיצות מצעוד יוס אבל הכא דשעת שביטה לא הווי מחיצות לא ואפי' לרבן גמליאל דאמר [מא]: בהוליאווהו נכרים ונתנוהו דדיר או צסקר דאע"ג דלא שבת באייר מחיצות נעשית לו כארבע אמות ומהלך את כולה התם הוא דמי שהוליאווהו נכרים אין לו אלא ארבע אמות הקילו חכמים אכלו להיות לו היקף מחיצות כארבע אמות אלא אם כן שבת באייר ותדע דהא רב הונא וחיא בר רב תלמידי דרב יניאו ואמר רב [ע"ב] הלכה כרבן גמליאל דדיר וסרה והכא אסרי כשמואל וצמתני' נמי הכי תנן לקמן בפ' כיצד מעבדין (דף סא.) ומודד שאמרנו נותנין לו אלפים אמה אפילו סוף מדתו כלה צמערה אינה לו כארבע אמות ואילו הוליאווהו נכרים ונתנוהו בה מהלך את כולה והא דברי הכל היא: ומטלטל צבולה. אפי' חוץ לאלפים שאין לו רשות להלך מותר לטלטל ע"י זריקה כלומר מותר לזרוק שם דקיימא לן [לעיל ב.]. מחיצה העשויה בשבת שמה מחיצה וממילא שמעינן דבתוך אלפים מטלטל כדרכו דהא מחיצות נינהו: ומטלטל בארבע אמות. כאילו לא היתה שם מחיצה וטפי מארבע לא ואפילו בזריקה דלא שני לן בין טלטול כי אורחיה לטלטול דזריקה אלא במקום שמותר לטלטל ואסור להלך כגון מתוך התחום לחוץ התחום אבל במקום שהוא מותר להלך אי שרי לטלטל דזריקה שרי נמי לטלטל כי אורחיה ואי אסיר תרוייהו אסירי ויזין דאסר ליה רב הונא לטלטל באלפים שלו אפילו זריקה נמי אסור וטעמא מפרש ואזיל: ומקשינן לרב הונא ונטלטל צבולה. ואפילו חוץ לאלפים ע"י זריקה דהא קיימא לן מחיצה הנעשית בשבת מחיצה היא בפ"ב (לעיל ב.) ונהי דלחיה לא מני אזיל כיון דלא שבת באיירה לא הוי ליה כארבע אמות אבל מכל מקום מחיצות נינהו: שמה ימשך אחר חפצו. חוץ לאלפים הלכך גרידן טלטול דזריקה אטו הילוך: באלפים מיהם. שהוא מותר להלך בהן וליכא למיגור בהו משום שמה ימשך אחר חפצו ניטלטל כי אורחיה טלטול גמור וכל שכן זריקה דהא מחיצות מעלייתא נינהו. ומשני כיון דחוץ לאלפים אסור לטלטל אפילו בזריקה משום שמה ימשך אחר חפצו וכל שכן כי אורחיה דהא אין יכול להלך שם ולטלטל מיתסר נמי באלפים משום דהוי אלפים דיליה נפרצין לחוץ לאלפים דאסירי ליה משום גזרה שמה ימשך דהא אין הפסק ביניהן והויא מחיצה הנפרצת צבולה למקום האסור לה: ומטלטל באלפים. אפילו כי אורחיה וחוץ לאלפים לא אפילו בזריקה: לא כרב נחמן ולא כרב הונא. ומה נפשך אי גור שמה ימשך אפילו אלפים ניתסרו משום מחיצה הנפרצת למקום האסור לה ואי לא גור שמה ימשך לטלטל חוץ לאלפים דזריקה: עליה דשמואל. דרב נחמן משמיה דשמואל אמרה: דסניא כוותיה. דלא גרידן שמה ימשך:

ח א מיי פכ"ו מה'ל שבת הלכה ד סגנ לאין סו טו"ע א"ח ס"י ש"ז טע"ף ז:

ט ב מיי ש"ס ה'ל ח סגנ ש"ס טו"ע א"ח ס"י תג:

רבינו חננאל

ואסיקנא, דכולי עלמא מזיד לא והכא בשוגג שלא במקומן פליגי, תנא קמא סבר בשוגג שלא במקומן שרו, ור' נחמיה אמר אפילו בשוגג נמי במקומן אין, שלא במקומן לא. איני והא מדיקתה בהדיא ר' נחמיה ור' אליעזר בן יעקב אומרים לכולם אסורין עד שיחזרו למקומן שוגגין, מכלל דתנא קמא סבר במזיד נמי שרי. אלא לאו ש"מ תנאי היא ש"מ. אמר רב נחמן אמר שמואל מי [ש]אינו יודע תחום שבת, מהלך אלפים פסיעות בינוניות וזוהו תחום שבת. ועוד אמר רב נחמן אמר שמואל שבת בבקעה והקיפיה גוים מחיצה בעבטיין ואופכות ומשאיות וכיצא בהן בשבת, מהלך בה אלפים אמה ומטלטל בכולה על ידי זריקה, רב הונא אמר מהלך בה אלפים אמה דאינון תחומיה, ומטלטל בה בד' אמות. דאע"ג דניקפה מחיצה נעשית כאילו נפרצה המחיצה הרביעי' [ב]מלואה למקום האסור לה שהוא חוץ לתחומה, ואילו היתה החקפה באלפים אמה או פחות היה מותר לטלטל בכולה, אבל כיון שהיא יתר נעשית כאילו נפרצה במקום האסור לו, ועל ידי זריקה נמי אינו מטלטל גזירה שמא ימשך אחר חפצו ויצא חוץ לתחומה. ואסיקנא וכן א"ר חייא בר רב כרב הונא. א"ל רב נחמן לרב הונא לא תפלוג עליה דשמואל דאמר מהלך בה אלפים אמה ומטלטל בכולה על ידי זריקה, והא תניא כוותיה